

icat l'epistolari entre el poeta Màrius Torres i Mercè Figueres, que passa de musa a escriptora de gran sensib

Malalts d'amor i guerra

ASSOT

na història d'amor al sanatori de Puig d'Olena als anys 30.

Un jove poeta seriosament malalt, Malats, posseeix per un foc bose adona fena de curi i somnis, Figueres, afectada també malalt, profugint ganes de viuir i sabent-se associada per la

quest se el batec que corre i Malalta (Club Editor), un ne dona per primera vegada a Mercè Figueres, que a el seu paper de musa per a l'home i la seva escriptura

no vol ser descoberta sinó cada allà "que coneix el totes les flors, tots els arbres animals" i que estableix "a at invencible de creure en at dels amics". Entre ells, l' d'un tercer, Joan Sales,

ma el seu amic Torres car- or el líptic, contes de sentit des davant els quals ella, en r-los, es veu obligada a p- distància de gel.

Figueres és Malalta per a Torres i, segons l'editora sobliga, té molt del perso- i Trini d'Incerta glòria, al- in les seves dissertacions de Soleris. L'editora i men de emarca que la publicació a glòria va disgustar pro-

ent Mercè Figueres, arida Prats descrita en el llibre de Malalta, la dif- ific dels seus textos, que era considerada almeny pesa, com succeeix avui amb el contacte físic amb els qui contrer obligava a guardar precaucions. Els dos ma- i sempre tenien salut per i veuen's amb assiduïtat, nols moments dolents, ha- fer llit i espaiaven fugament ta distància. Era en aquests eriodes de repòs, quan, fe- s'escrivien cartes, en les raven de la perdurabilitat rit, les adversitats, l'amor, l, la poesia, la naturalesa, el viure i també, en el cas e morir.

riptura —diu Maria Bohi- i permet ser més sincers i reservats que en les conver- a cara i dis dos tenen molt arrau. No només expres-

el ventall d'emocions que sentir dos joves inquires, i Figueres i ignora de vida, i bé i forçat de viure, i que se senten condicionats per la ssona blanca, com

naiven llavors, en una època

Entre la realitat i el desig

"No sóc pas tan pretenciosa com per aspirar a deixar un rastre angèlic. Amb un de ben lluna en tindrà prou. Amb un que no jo, la mort. El desig i la realitat són dues coses oposades i la meua realitat és una mena de monstre que es passa la vida menjant els meus desigs. Ohi, per la misèria que em queda de vida, per que no podria fer el que em doni la gana.

Call que no escrigui més si no vull que et comencin a fer mal tots els altres queixals.

Bona nit, Màrius: és amb tota l'ànima que et desigjo bona nit.

Tova"

(Mercè Figueres) 1937

sanatori es va poblar de militars franquistes. Figueres va intentar saltar-se les normes del nacional-catolicisme i Màrius Torres la re- nva, li demana que no sigui boja". Quan la República és derrotada, ella comença una carta citant "el primer any de la victòria", davant l'enigme de Torres, ferrit en el més profund, una frase encara supor- ble si l'hagués escrit en castellà, pe- ro mai en català, una demostració que indica la mentalitat "de l'esciau que no sap que ho és".

Prats va conèixer Mercè Figueres i s'ha ocupat de seleccionar les cartes, que avui es troben dipositades a la Universitat de Lleida. Ella era fillera, esportista, un grup d'amics, tot alterna publicava i trobava el seu pr- servat "robic i reflexió". Quan es troben "ella fa vuit anys que lluita contra la malaltia, sap per experi- ència als símptomes físics i psíquics i ha passat temporades en altres sa- natoris: ell en canvi, encara no faim any que la tuberculosi l'ha allunyat de la vida civil". Era 1935.

Mercè Figueres havia nascut a Girona el 1908, filla d'un metge. En- tre les seves amistats hi havia Joan Sales, col·lega de la seva germana Esperança a les oficines d'ensenyament de català de la Generalitat.

anys, encara que era vist c mege que fa versos", ja hav- cat *Primers poemes*, *Música bra i altres poemes* i l'obra c *Una fantasia com n'hi ha Segons Prats, l'inici de la g- tera profundament el procu- peració de la malaltia. El- ma "Dolç àngel de la Mort; vent...", va impressionar t- Sales que aquest va visitar- nator el 1936. Des d'alesh- chaven una estreta amist- lia exiliada a França, l'uni- de Torres són les reunions feten en un pis del sanat- bol de la Catalunya mai- grup d'amics, tot alterna- musicals". L'última cart- Figueres acaba amb un- ", vine prest amb mi".*

Aparix també aquests llibre essencial, *La prosa de Torres*, editat per Jordi Jul Ballart a la col·lecció Sing de la Universitat de Barcel- Ballart reclama l'atenci- com Màrius Torres afront- versitats mitjançant l'escri- sigui de poemes, articles, teatre, dictaris, narracions diaris de viatge, petits ass-

Un llibre de Jordi. Pere Ballart desco de Màrius Torres

trats, notes, una novel·la in- autobiogràfica influïda per evi Bariné. Són escrits pe- me forçat a la inacció que pais es desdansa en la guer- prés testimoni inerm de la de Catalunya.

Julia Ballart insinuenq- ticles dels quals Torres va s- diennat pel franquisme va- que defensaven la creac- exèrcit català o les seves illo- omí del Front Popular. Tor- que la democràcia era la for- neta i eficaç, de fer la revoluc- xo, malgrat el seu excepcio-

bre les tècniques de persua- cides pel poder, sobre és mans a qui se'ls ha despos- llibertat d'espert: "La vida de la majoria dels humans é- garrifosament superficial ser conduïda com la se- cido de sabo de banys", perqu- tre temps "operta una me- distradat, que de les seves- un jove de la majoria dels se- ses sens són ànimes o disco- mofon". ●

BIBLIOTECA VIRTUAL MÀRIUS TORRES. BIBLIOTECA DOCUMENTAL DE LA UNIVERSITAT DE LLEIDA

Després de la mort de Màrius Tor- res, el 1942, ella es va quedar al sa- natori fins que va tancar, el 1954. Va poder superar la malaltia i es va traslladar a viure amb la seva ger- mana a un sobretanc del carrer Bal- mes. Ahà, per guanyar-se la vida, conleccions i vestits de bogi to-

després de la mort de Màrius Tor- res, el 1942, ella es va quedar al sa- natori fins que va tancar, el 1954. Va poder superar la malaltia i es va traslladar a viure amb la seva ger- mana a un sobretanc del carrer Bal-

amb els altres, es mostren com dos enamorats, s'agraden, ffiregen, es busquen les pessigolles, es mostren impertinents. De vegades, ella, en lloc, de respondre-li amb una carta,

li regala un objecte, un pa, uns pe- rrics, una plautat d'albavega. En pocs anys viuen notes les fases de l'amor tendros i romàntic.

Després de la Guerra Civil a Ma- rius Torres li va ser obert el 1939 un expedient per motius polítics i el